

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1128/23-B

Název	Mateřská škola Brno, Jihomoravské nám. 5, příspěvková organizace
Sídlo	Jihomoravské náměstí 1295/5, Slatina, 627 00 Brno
E-mail	msjihomor5@volny.cz
IČO	49465571
Identifikátor	600107442
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Jana Balášová
Zřizovatel	statutární město Brno, městská část Brno-Slatina
Místa inspekční činnosti	Jihomoravské náměstí 1295/5 a 1091/3, Slatina, Brno
Inspekční činnost na místě	9. 5. 2023 – 11. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Mateřská škola Brno, Jihomoravské nám. 5, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny-výdejny. Škola poskytuje vzdělávání 181 dětem na dvou pracovištích v sedmi třídách. Z celkového počtu přijatých dětí plnilo 63 povinné předškolní vzdělávání, z nich devět mělo odloženou povinnou školní docházku. Škola zajišťovala vzdělávání čtyřem dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a 20 dětem s odlišným mateřským jazykem. Dvě děti se vzdělávaly v režimu individuálního vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) v koncepčních dokumentech prezentuje dlouhodobé cíle vzdělávání a záměry dalšího rozvoje. Proaktivním přístupem spolu s finanční podporou zřizovatele i prostředky z dotačních programů zajišťuje plynulý rozvoj školy. Postupnou rekonstrukcí interiéru a renovací tříd včetně didaktického vybavení zkvalitňuje materiální podmínky vzdělávání. Funkčně členěné a kvalitně zařízené prostory jsou vhodně využívány k dosahování vzdělávacích záměrů. Poskytují možnosti k odpočinku a relaxaci dětí, k pohybovým a výtvarným aktivitám, námětovým a společným hrám. Školní zahrady u obou pracovišť prošly rovněž postupnými úpravami (z toho jedna byla vytvořena v multikulturním stylu) a svou rozmanitostí zprostředkovávají dětem učení v přirozených podmínkách. Řízení školy se vyznačovalo přehlednou organizační strukturou s vymezenými pravidly a kompetencemi pracovníků včetně jednotného a funkčního informačního systému. Pravidelné vyhodnocování práce školy v rámci stanovené autoevaluace včetně uplatňovaných forem pedagogického vedení nebylo funkční a dosud se málo promítalo ve vzdělávání. Ředitelka se zaměřuje na vlastní profesní rozvoj. Společně s vedoucí učitelkou, kterou pověřila zajištěním provozu odloženého pracoviště, se podílí na realizaci kontrolní a hospitační činnosti. Hodnocení ovšem nebylo důsledné směrem k volbě účinných vzdělávacích strategií a uplatňování pedagogické diagnostiky ve vzdělávání. Ředitelka věnuje pozornost také zvyšování profesních předpokladů učitelek a prohlubování jejich odborné kvalifikace. Ale vzhledem k fluktuaci učitelek je přenesení poznatků z dalšího vzdělávání do praxe stále méně efektivní. K naplňování cílů školního vzdělávacího programu a zlepšování pedagogické práce slouží rovněž pravidelná jednání pedagogické rady. V uplynulém období se podařilo v pedagogickém procesu umenšit frontální činnosti, důsledněji uplatňovat zásady efektivní komunikace nebo vytvořit osobní portfolia učitelek s cílem jejich profesního růstu. Pozitivní rozvoj byl zaznamenán v zavedení systému podpory dětem s odlišným mateřským jazykem. Stanovenou organizací dne škola vytváří odpovídající podmínky pro naplňování vzdělávacích záměrů. Avšak méně efektivně bylo v některých třídách zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek, a to i s ohledem k naplnění těchto tříd do nejvyššího počtu dětí. Škola je otevřená ke spolupráci s rodiči. Na základě partnerství vytváří vstřícné podmínky ke spoluúčasti na vzdělávání. Přínosem je také založený spolek rodičů, který poskytuje škole finanční podporu formou nových didaktických pomůcek nebo organizování akcí pro děti. Významné pro rozvoj školy je čtené zapojování do projektové činnosti včetně účasti na projektu Erasmus+. Aktivním zájmem o spolupráci s organizacemi a spolky škola výrazně obohacuje školní vzdělávací program. Využíváním nabízených výukových programů úspěšně rozšířila nabídku o environmentální a polytechnické přístupy včetně materiálně-technického vybavení, doplnila vzdělávací proces o prvky multikulturalismu nebo rozvoj jazykových kompetencí dětí s akcentem na výuku anglického jazyka. Navázaná spolupráce s blízkými základními

školy i školským poradenským zařízením rovněž napomáhá dětem k úspěšnému zahájení povinné školní docházky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh vzdělávání probíhal v příjemné atmosféře a celkovém pozitivním klimatu školy. Učitelky při plánování vycházejí z integrovaných bloků vymezených ve školním vzdělávacím programu. Zaměření vzdělávací nabídky bylo většinou motivačně provázáno a vhodně se promítalo do spontánních a řízených aktivit v rámci celého dne. Ve třídách byly uplatňovány principy daltonské pedagogiky zaměřené na osobnostní rozvoj dětí, které vycházely z tematicky pojatého plánování vzdělávání, ovšem nebyly v souladu s poznatky z pedagogické diagnostiky jednotlivých dětí. Učitelky však intuitivně dětem poskytovaly individuální péči zaměřenou na vyrovnávání oslabených vývojových oblastí, zejména u dětí s odkladem povinné školní docházky. Úkoly rozvržené do celého týdne děti postupně plnily a byly záměrně vedeny k samostatnosti a zodpovědnosti. Odpovídající péče a podpora, která vycházela z doporučení školského poradenského zařízení, byla ve vzdělávání věnována dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Učitelky ve spolupráci s asistentkami pedagoga účinně uplatňovaly diferencovaný přístup s využitím speciálních a kompenzačních pomůcek adekvátně jejich individuálním potřebám. Důsledně byla poskytována podpora dětem s odlišným mateřským jazykem, která vedla k osvojování českého jazyka, rozvíjení řeči, vzájemné komunikace a porozumění. Učitelky poskytovanou péčí vytvářely dětem vhodné podmínky pro jejich rozvoj i přirozené začlenění do kolektivu. V průběhu vzdělávání připravenými aktivitami u dětí rozvíjely schopnosti a dovednosti směřující k utváření základů klíčových kompetencí. Poskytovaly dětem prostor pro komunikaci, samostatnost a zodpovědné chování a jednání. V nabídce byly vhodně zastoupeny činnosti zaměřené na rozvoj čtenářské, matematické a přírodovědné pregramotnosti. Školní připravenost učitelky podporovaly také v oblastech poznávacích funkcí, grafomotoriky, práce schopnosti a potřebných volných vlastností. Dostatečné příležitosti měly děti pro tvořivé aktivity a výtvarné činnosti, které účinně vedly k rozvoji motoriky a estetického vnímání. Velký význam učitelky přikládaly partnerské a respektující komunikaci. Poskytovaly dětem správné vzory chování, důsledně je vedly ke vzájemné úctě, dodržování pravidel ve třídě a společenských návyků. Dařilo se jim přirozeně rozvíjet u dětí prosociální chování se vzájemnou ohleduplností. Citlivě uplatňovaly individuální přístup s ohledem na potřeby a věk dětí. Organizace vzdělávání nebyla zcela uspořádána ve prospěch provázanosti spontánních a řízených činností a uplatňování účinných vzdělávacích strategií. Děti měly možnost využívat všechny prostory ke spontánním činnostem, a často tak přecházely ve volnou hru, která převažovala značnou část hospitovaných dopoledních činností. Řízené aktivity, při kterých by si děti cíleně prohlubovaly znalosti, probíhaly méně, většinou formou práce ve dvojicích či malých skupinách. Průběžné povzbuzování a motivační pochvaly přispívaly k udržení zájmu dětí a jejich dobrému pocitu. Hodnocení práce dětí ve vztahu ke splněným úkolům na daltonské tabuli bylo realizováno povětšinou ke konci týdne. Sebehodnocení dětí bylo podpořeno nově zavedenou formou grafického vyjádření. Avšak méně bylo zařazováno průběžné sebehodnocení dětí během činností a uplatnění prvků efektivního formativního hodnocení, které by jim umožňovalo lépe reflektovat své pokroky a potřeby k dalšímu rozvoji. Důsledně byly v průběhu dne upevňovány společenské návyky včetně stolování a účinně rozvíjena samostatnost a sebeobsluha dětí. Zdravý životní styl byl podporován pravidelnými tělovýchovnými činnostmi, dostatečně dlouhým pobytem venku i upevňováním správných psychohygienických návyků. K příznivému vývoji dětí přispíval také zavedený pitný režim, vyvážená strava a respektování individuální potřeby odpočinku. Zahrady školy jsou

důležitým prostředkem k naplňování cílů environmentální výchovy. Učitelky je celoročně efektivně využívají k realizaci vzdělávacích aktivit a vedou děti k pozorování přírodních jevů a života kolem sebe v přirozených souvislostech.

Hodnocení výsledků vzdělávání

System pedagogické diagnostiky a hodnocení výsledků vzdělávání byl méně účinný ve prospěch individualizovaného vzdělávání. Přínosem jsou nově zavedená portfolia dětí, která však jako prostředek pedagogické diagnostiky nebyla dosud systematicky využívána pro přípravu individualizované vzdělávací nabídky. K dobrým výsledkům vzdělávání přispívaly pravidelné konzultace s rodiči a vzájemná spolupráce. Děti se k sobě chovaly přátelsky, v případě potřeby se domlouvaly na společném řešení a vzájemně si pomáhaly. Bezprostředně komunikovaly, zapojovaly se do společné diskuse se svými vrstevníky i dospělými, pojmenovávaly věci a osoby ve svém okolí. Měly dobře osvojeny návyky spojené se stolováním, hygienou i základní pravidla společenského chování. Dobré motorické dovednosti prezentovaly v pohybových a konstruktivních činnostech. Prokazovaly celkovou tělesnou zdatnost, schopnost pohybové koordinace a obratnosti. Děti v povinném předškolním vzdělávání prokazovaly dovednosti a znalosti, které odpovídaly jejich věku a požadovaným výstupům předškolního vzdělávání. Byly samostatné, dokázaly spolupracovat a vzájemně si pomáhat. Ve sledovaných aktivitách projevovaly odpovídající míru pracovní samostatnosti a odpovědnosti. Dokázaly se soustředit a udržet pozornost, měly věkově přiměřenou slovní zásobu, znaly některá písmena a dokázaly vyvozovat začáteční písmena slov. Rozlišovaly tvary, obrazné symboly a některé číslice. Široký okruh jejich znalostí o okolním světě a jeho dění byl výsledkem podpory v jejich aktivním poznávání a získávání zkušeností. Měly pojem o čase a posloupnosti dějů, povědomí o koloběhu života, dějích v přírodě i o významu ochrany životního prostředí. Byly aktivní při řešení problémových otázek a situací. Dosahovaly dobrých výsledků v oblasti čtenářské, matematické a přírodovědné pregramotnosti. Prokazovaly požadovanou úroveň dosahování klíčových kompetencí potřebných pro zdárný přechod do základní školy.

Závěry

Vývoj školy

- Zkvalitnění materiálních podmínek vzdělávání včetně školních zahrad, celkově postupná modernizace interiéru tříd.
- Zabezpečení budovy elektronickým systémem.

Silné stránky

- Vstřícný a partnerský přístup učitelek pozitivně ovlivňuje osobnostní a sociální rozvoj dětí.
- Dobře zavedený systém podpory ve vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem.
- Aktivní zapojování do projektové činnosti a spolupráce s partnery ve vzdělávání významně obohacuje pedagogickou činnost a rozvíjí kompetence dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Autoevaluace školy měla převážně formální charakter s nízkou účinností pro systematické zvyšování kvality vzdělávání.

- Pedagogické vedení bylo neefektivní vzhledem k uplatňování účinných vzdělávacích strategií a podpoře individualizovaného vzdělávání.
- Poznatky z pedagogické diagnostiky a průběžného vyhodnocování výsledků se nepromítaly do plánování a realizace vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zavést účinné procesy autoevaluace školy využitelné pro zvyšování úrovně kvality pedagogické činnosti.
- V pedagogickém vedení se zaměřit na oblast pedagogické diagnostiky a uplatňování současných metod a forem vzdělávání.
- Při plánování a realizaci vzdělávání vycházet z diagnostických poznatků a konkrétních vzdělávacích potřeb dětí a navazovat na ně účinnější formou podpory. Důsledněji podporovat průběžné sebehodnocení dětí.
- Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek stanovit účelněji pro zkvalitnění vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. 9. 2022 ze dne 10. 10. 2022 (Jihomoravské náměstí 1295/5 a 1091/3), Výkaz o činnosti zařízení školního stravování Z 17-01 podle stavu k 30. 10. 2022 (školní jídelna-výdejna) ze dne 10. 11. 2022 (Jihomoravské náměstí 1091/3) a ze dne 14. 11. 2022 (Jihomoravské náměstí 1295/5)
2. Stanovisko OŠMT MMB ze dne 13. 6. 2013 – souhlas s udělením výjimky z nejvyššího počtu dětí
3. Školní matrika
4. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, osvědčení z jejich dalšího vzdělávání, Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, Plán profesního rozvoje školní rok 2022/2023
5. Školní řád č.j.: MSJM5/01/2023/Ba s účinností od 10. 1. 2023
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání č. j. MSJM5/174/2020/Ba platný od 1. 9. 2020
7. Roční plán školní rok 2022/2023
8. Třídní vzdělávací programy
9. Záписy z jednání pedagogické rady od školního roku 2021/2022
10. Třídní knihy a přehledy docházky vedené v aktuálním školním roce

11. Pedagogická diagnostika
12. Dokumentace vedená pro děti v režimu individuálního vzdělávání
13. Dokumentace vedená pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami
14. Dokumentace související s evaluací školy
15. Inspekční zpráva čj. ČŠIB-52/15-B ze dne 11. února 2015
16. Dokumentace školy k hodnocení ekonomických podmínek, zajištění bezpečnosti a zdraví dětí a školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Marta Milbachrová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Zuzana Podloučková, školní inspektorka

Mgr. Ivona Válková, školní inspektorka

Bc. Dana Haláková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.